

Door **Caroline Wisse-Weldam**

Een kunstig nieuw jaar

Inleiding

Een nieuw jaar vol goede voornemens, nieuwe kansen en nieuwe inzichten. Ook vol nieuwe kunst. Nieuwe kunst die jij gaat leren kennen en die je ook zelf gaat maken. Een jaar vol verrassingen dus!

Uitleg

In deze lesbrief werk je met *Het grote kunstspel*.

Je gaat zelf een kunstkaart maken, schrijven en versturen.

Ook koppel je gedichten en onderdelen van de Nederlandse les aan kunststromingen.

Niveau

Deze lesbrief is geschikt voor alle leerjaren en leerlagen van het vmbo.

Opdracht 1

Als jij of je docent(e) *Het grote kunstspel* heeft, kun je het grote kunstkwartet spelen. Lees de spelregels goed. Veel plezier!

Opdracht 2

Je gaat zelf een kunstkaart maken. Volg het stappenplan.

- 1 Bepaal het formaat van je kaart.
- 2 Pak een stuk karton.
- 3 Knip of snijd (voorzichtig!) dit stuk karton op het formaat dat je wilt hebben.
- 4 Beplak één kant van het karton met wit papier. Dit wordt de achterkant van je kaart.
- 5 Beplak de andere kant van het karton met stof, (gekleurd) papier of een ander materiaal (watten, bloemen, gras, enzovoort). Dit wordt de voorkant van je kaart.
- 6 Versier de voorkant van je kaart. Wees origineel!
- 7 Op de achterkant, onder aan de kaart, schrijf je klein de titel van jouw kunstkaart en je naam.
- 8 Als je wilt, kun je van je kunstkaart een kunstansichtkaart maken. In de lesbrief van september 2012 staat precies hoe je een ansichtkaart schrijft. Kijk op http://www.allesovertaal.nl/binaries/content/assets/standaardsites/allesovertaal/esbrieven/2012/2012_09_lesbrief_vakantiepost.pdf.
- 9 Hang je kunstkaart op, geef 'm cadeau of wens iemand een gelukkig nieuw jaar per post. Vergeet dan natuurlijk de postzegel niet!

Opdracht 3

De kunstgeschiedenis kent verschillende stromingen. Koppel elke stroming hieronder aan een soort gedicht. De gedichten staan onder de stromingen. Je volgt hierbij je gevoel. Misschien kun je ook je voorkennis over kunst, stromingen of gedichten hierbij gebruiken.

STROMINGEN

Renaissance

Renaissance
Godsdienst

MICHELANGELO

De schepping van de zon,
de maan en de planeten (detail), 1511

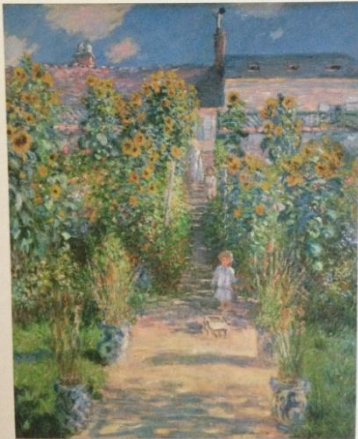
BEROEMD
WAARDE ★★★★★
GOEIE VRAAG! Hoe heet een schilderij dat op nat pleister gemaakt is?

Impressionisme

Impressionisme
Plaatsen

**Claude
MONET**

De tuin van de kunstenaar in Vétheuil, 1880

BEROEMD
WAARDE ★★★★★
GOEIE VRAAG! Waarom schilderde Monet graag buiten?

Realisme

Realisme **Jean-François MILLET** Godsdienst

Het angelus, ca. 1857

BEROEMD ★★★★★ GOEIE VRAAG! Waar werkte
WAARDE ★★★★★ Millet vaak als kind?

Popart

Popart **Andy WARHOL** Stillleven

Blik Campbell's Soep (tomaat), 1962

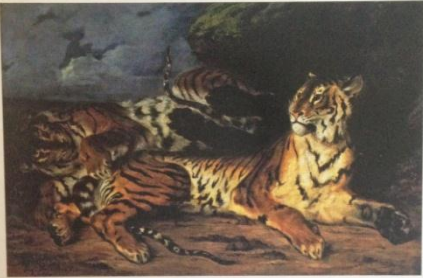

BEROEMD ★★★★★ GOEIE VRAAG!
WAARDE ★★★★★ Wat at Warhol iedere middag?

Romantiek

Romantiek **Eugène DELACROIX** Dieren

Jonge tijger speelt met zijn moeder, 1830-31

BEROEMD ★★★★★ GOEIE VRAAG! Hoe wilde Delacroix
WAARDE ★★★★★ sterke gevoelens overbrengen?

Postimpressionisme

Postimpressionisme **Vincent VAN GOGH** Mensen

Zelfportret met verbonden oor, 1889

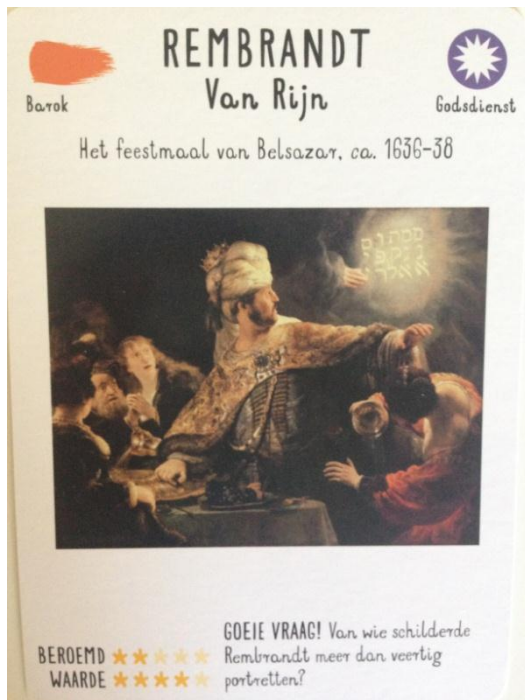

BEROEMD ★★★★★ GOEIE VRAAG! Welk oor sneed Van
WAARDE ★★★★★ Gogh af - het linker of het rechter?

ionisme

Barok

GEDICHTEN

Klankdicht

OOTE

Oote oote oote
 Boe
 Oote oote
 Oote oote oote boe
 Oe oe
 Oe oe oote oote oote
 A
 A a a
 Oote a a a
 Oote oe oe
 Oe oe oe
 Oe oe oe oe oe
 Oe oe oe oe oe
 Oe oe oe oe oe oe
 Oe oe oe etc.
 Oote oote oote
 Eh eh euh
 Euh euh etc.
 Oote oote oote boe
 etc.
 etc. etc.
 Hoe boe boe boe
 Hoe boe boe boe
 B boe
 Boe oe oe
 Oe oe (etc.)
 Oe oe oe oe
 etc.
 Eh eh euh euh euh

Oo-eh oo-eh o-eh eh eh eh
 Ah ach ah ach ach ah a a
 Oh ohh ohh hh hhh (etc.)
 Hhd d d
 Hdd
 D d d d da
 D dda d dda da
 D da d da d da d da da da
 da
 Da da demband
 Demband demband dembrand dembrandt
 Dembrandt Dembrandt Dembrandt
 Doe d doe d doe dda doe
 Da do do do da do do do
 Do do da do deu d
 Do do do deu deu doe deu deu
 Deu deu deu da dd deu
 Deu deu deu deu

Kneu kneu kneu kneu ote kneu eur
 Kneu kneu ote kneu eur
 Kneu ote ote ote ote ote
 Ote ote ote
 Ote ote
 Boe
 Oote oote oote boe
 Oote oote boe oote oote boe

Jan Hanlo (1912-1969)

2 Naamdicht

Ik ben ik
Ken je mij?

Ik ben ik
Kijk soms verdrietig, soms blij

Ik ben ik
Kom bij mij!

3 Nonsensgedicht

Tom Koops

4 Haiku

Zou het zaadpluisje
palmboom willen worden, of
toch maar paardenbloem?

Bron: <http://www.leukespreuk.nl/gedichten.htm>

5 Limerick

Bij ons op school loopt een docent
Zo'n biologie typ die iedereen wel kent
Sandalen en een baard
Zijn vette haar in een staart
Die missinglink is nu wel bekend

Bron: <http://www.allesovergedichten.nl/limerick.html>

6 Rondeel

Sprekende ogen kijken mij aan
Maar wat ze zeggen kan ik niet verstaan
Kon ik ze maar lezen, ze compleet bevatten
Sprekende ogen kijken mij aan
Zie ik de liefde voor vandaag de dag
Of is het angst verhuld in een lach
Sprekende ogen kijken mij aan
Maar wat ze zeggen kan ik niet verstaan

Bron: <http://www.allesovergedichten.nl/rondeel.html>

7 Elfje

Appel
Zoete appel
Achter het raam
Ik wil je bijten
Zucht

Bron: <http://www.allesovergedichten.nl/elfje.html>

8 Taalspel

Joke van Leeuwen

Opdracht 4

Het vak Nederlands bestaat uit verschillende onderdelen. Elk onderdeel heeft zijn eigen kenmerken. En jij vindt vast het ene onderdeel leuker dan het andere. Plak nu ook de volgende zeven onderdelen van het vak Nederlands aan een stroming bij opdracht 3. Denk niet alleen na, volg ook je gevoel als een echte kunstenaar! Leg uit waarom je die drie onderdelen goed bij elkaar vindt passen.

- I** grammatica en spelling
- II** poëzie en fictie
- III** taalbeschouwing
- IV** leesvaardigheid
- V** schrijfvaardigheid
- VI** presenteren
- VII** spreken, kijken en luisteren

Voorbeeld

popart – klankdicht – presenteren

Mijn aandacht wordt door alle drie getrokken. Ze zijn alle drie van hun groep de opvallendste. Een goede presentatie trekt ook de aandacht.

Opdracht 5

Maak groepjes van maximaal vier leerlingen. In de groepjes gaan jullie op zoek naar overeenkomsten tussen jullie antwoorden. Elk groepslid legt zijn/haar keuzes bij opdracht 3 en 4 uit. Presenteer jullie uitkomst voor de klas.

Opdracht 6

Vul de tabel in.

Naam	Laatst gelezen boek
	Titel _____ Schrijver _____
_____	
Bij welke stroming past jouw boek?	
Leg eens uit.	
Bij welk soort gedicht past jouw boek?	
Leg eens uit.	
Bij welk onderdeel van het vak Nederlands past jouw boek?	
Leg eens uit.	